

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 1. (D. u.) Službeno se javlja: Zapadno od Brente izjavila se navala Talijanaca. — Od vlade i od stanovništva osobito zadnjih dana na pomoć pozvane unišle su jučer čete fm. von Böhm-Ermolli u svrhu mirne intervencije u Podoliju te su doprle do crte Novosjelica-Chotin-Kamenjec-Podolskij. Odjeljenja, koja prodiru uz željeznice i uz najvažnije ceste, imaju zadaću, da uspostave red i mir u područjima, koja su prekoračila te da osiguraju trgovačke puteve, koji su potrebni za uvoz. Do sada je položilo gotovo 10.000 Rusa oružje. Sklonili smo znatne količine strjeliva, vozila i željezničkog materijala. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 1. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Sjeverno od Poelkappelle izjavili su se jaki sunč engleske pješadije, poduzeli iz žestoke topničke pripreme. Na ostaloj je fronti oživjela topnička djelatnost na mnogim mjestima u svezi sa manjim izvidničkim okršajima. Zapadno od La Fere dopremilo je jedno odijeljenje nekoliko zarobljenika sa sunkom preko kanala. Neprijateljska je zračna navala na Kontryk prouzročila znatne gubitke među belgijskim pučanstvom. — Bojna skupina njemačkog prijes olonasljednika: Kod Chavignona provalile su urinsne čete u neprijateljske jarke te su zarobila 10 Amerikanaca i nekoliko Francuza. Za jutro rano oživjela je bojna djelatnost u nekim odsjecima Champagne. — Istočno bojište: Prodirajuć na istok, uzduž sjeverne granice Ukrajine, doprle su naše čete do Dnjepra. Pred Rjesicom našle su naše čete na jako izgrađeni i od neprijatelja branjeni mostobran. Osvojili smo grad i stanicu i zarobili nekoliko stotina momaka. U Mosjiru zaplijenili smo pripjet-sku flotilu, sastojeću se od 6 oklopljenih čamaca, 35 motornih čamaca i 6 lazaretnih lađa. Kod Fostova i Kasatna stigli smo do željeznice Kijev-Smerenka. Poljskim legionarima, koji su jugozapadno od Starog Konstantinova bili u boju sa nadmoćnim neprijateljem, priteklo su njemačke čete u pomoć. Pozvane u pomoć od ukrajinske vlade i od ukrajinskog pučanstva, u zaštitu protiv neprijateljskim četama, unišle su austro-ugarske čete u širokom odsjeku sjeverno od Pripjeta u Ukrajinu. — Talijansko bojište: Na obim brljegovima Brente bila je bojna djelatnost preko dana živalna. — Makedonsko bojište: Ništa nova. — Ludendorff.

Austrijska zastupnička kuća.

Beč, 1. (D. u.) Zast. kuća započimlje drugo čitanje zakona, koji se tiče potpora momčadi, njihovim rođacima i zaostalima. Ovim bi se zakonom u slučaju potrebe imala jamčiti prema prilikama svakom invalidu mjesečna potpora od 30—90 kruna, osim toga svakom od njegovih rođaka potpora od 30—60 kruna, a u slučaju smrti svakom potomku mjesečna potpora od 48—60 kruna.

Zastupnik Gostinčar izvodi, da su dosadašnje potpore ratnim invalidima, obzirom na ratno vrijeme, upravo draženje. Prva je dužnost države, da se brine oko toga, kako bi invalidi čim prije dobili posla. U tu svrhu morale bi se za sve narodnosti ustanoviti odgovarajuće trgovačke škole. Govornik se pritužuje protiv postupanju oblasti kod dijeljenja potpora te presvjeduje protiv tomu, da hoće gospodarska kuća da bude sućem nad zast. kućom. Na to bi predlog prihvaćen u drugom i trećem čitanju. Pretvorena su u zaključak načela za provedenje naredbe k ovom zakonu te Nemecova resolucija. Nato se sjednica prekida. Naredna sjednica u utorak dne 5. ožujka. Dnevni red: nastavak današnjeg dnevnog reda.

Iz Rusije.

Položaj je u Rusiji danas jasan, a ipak je zamršen. Znamo, da su boljševici pristali na sve uvjete njemačke vlade, da su pristali dapače i na to, da će živjeti u miru s centralnim državama, znamo, da su prijavili potpisati svaki mir, pa i onaj, koji bi nalagao, da se Hindenburg imenuje glavnim vojdom sovjeta i vijeća radnika i seljaka. Znamo, da su ruski izaslanici putovali u Brest Litovski i da im je propuknuo most i da tako nijesu mogli dalje. Dakle sve jasno. Jasno je kao na dlanu, da njemačke vojske junački marširaju dalje i marširat će sve dok ne bude potpisan mir. Ruski vrhovni vojni zapovjednik Krilenko molio je njemački generalni stožer o primirje, ali nije dobio odgovora. Nijemcima se sada s mirom ne žuri. Ruska im se vojska ni malo ne opire, oni osvajaju grad za gradom, i prevaljuju,

vele, 50—80 kilometara dnevno. U par dana, ne požure li se boljševici, da potpišu mir, mogu Nijemci pohjedonosno zaposjednuti Petrograd, koji je bez obrane. U samoj je zemlji položaj očajan. Anarhija raste. Boljševici su već izgubili upliv na „duhov“, koje su oni izazvali. Glasovanje o kapitulaciji, pred Njemačkom, pišu „Narodni listy“, pokazalo je, da Lenin i Trocki imaju samo neznatnu većinu. Prema vijesti „Agence Havas“, razaslaše pučki komesari poziv, u kojem vele: Domovina je u opasnosti, zato je dužnoću svakoga, neka je on mužik ili vojnič ili radnik, da brani domovinu do skrajnosti. Uništite mostove, željeznice, lokomotive, zapalite živežne zalihe, a prije svega ubijte svakog tuđeg agenta, osobito pak njemačke uhode. Tako vijest, koju prenašamo iz praških listova. Dopisni ipak ured javlja, da su boljševički izaslanici već stigli u Brest Litovski, i da su pregovaranja već jučer započela. Boljševički će izaslanici potpisati, da će revolucionarna Rusija živjeti u prijateljstvu s kućom Hohenzollern. Ali bilo kako bilo, boljševički je vladi već odzvonilo. Srušit će se i ona, kao što je srušena i oborena već čitava volka Rusija.

Lugano, 1. (D. u.) Prema petrogradskom izvještaju „Corriere della sera“ saopćio je Krilenko u izvršnom sovjetovom odsjeku, da odjel ruske vojske nigdje ne kušaju sprječiti prodiranja njemačkih četa ili spasiti bogati željeznički materijal. Teško su baterije izgubljene. Mornari ostavljaju ratne lađe te ih prepustaju sudbini. — U Pskovu se je nalazilo ogromno skladište ratnog materijala, živeža, orudja, na stotine baterija i velika skladišta municije. Sve je to neoštećeno palo u ruke Nijemaca. Ruska se je posada povukla iz nekoliko pušanih hitaca, a da nije unatila niti željezničkih tračnica. U Petrogradu, gdje se kuša poduzeti mobilizaciju, prijavlja se samo malo vojnika, većim dijelom vojnički nezvezbani radnici; do sada se je prijavilo u svemu 10.000 momaka. Na više točaka grada započelo je puskaranje. Glad postaje sve veći.

Mir sa Rusijom.

Beč, 1. (D. u.) C. k. brz. ured javlja iz Bresta Litovskog dne 28. pr. mj.: Popodne je prispjela ovamo ruska delegacija pod vodštvom člana središnjeg odbora vojnika i radnika, Sokolnikova. U neformelnim predrazgovorima predsjednika delegacija sa Sokolnikovom bijaše utanačeno, da će mirovna pregovaranja započeti plenarnom sjednicom, koja će se održavati sutra u 11 sati prije podne.

Mirovno pitanje u engleskoj donjoj kući.

London, 28. (D. u.) U donjoj je kući liberalac Holt izazvao raspravu o govoru drž. kancelara grofa Hertlinga. Lord Balfour je rekao, da će diplomacija, što se tiče pregovaranja medju ratujućim državama, biti dole isključena, dok se ne stvori takova mjera mogućnosti sporazuma medju ratujućima, da će se moći očekivati dobrih uspjeha od političkih razgovora. Zall, što se — kako svi znakovi kažu — još nije došlo do ovog razveseljivog štadija. Balfour je ironizovao tobožnji prihvati Wilsonovih nacrti sa strane Hertlinga, te je rekao, da bi mirovnoj stvari učinio najveću krivicu, kada bi pojačao nadu, da ima bilo kakav smisao započeti pregovore prije, negoli se jasno ne opazi, da postoji bilo kakav opći sporazum u mirovnim pitanjima. Holt je izjavio, da je drž. kancelar grof Hertling prividno prihvatio 4 mirovna načela predsjednika Wilsona. Stoga zahtijeva on kategoričan odgovor na slijedeća pitanja: Pristaje li vlada uz ova načela? Odobravaju li ih naši saveznici? Ako ih odobravaju, je li vlada pripravna poduzeti bilo kakve mjere, ili — pošto su sve stranke složne u načelnim točkama — istražiti, nebi li bilo moguće, da se ovaj sporazum može konkretno primijeniti. Balfour je na to odgovorio, Holt misli, da je Hertlingov govor posve zadovoljiv temelj za pregovaranja, prividno radi toga, jer je Hertling prihvatio 4 Wilsonova predloga. No, Wilson bi sam bio prvi, koji bi rekao, da u tome ne bi bilo ništa paradoksa, te nijesam nikada imao na umu, da tu u kući iskažem, da nijesam posve sporazuman sa onaj 4 predloga. — Govoreći o Poljskoj rekao je Balfour ovo: Držim, da je interperirajući zastupnik slabo shvatio veoma važnu izjavu grofa Czernina o Poljskoj. Holt govori, kao da je grof Czernin zaista želio, da uspostavi poljsko kraljevstvo na načelu neovisnosti. Držim, da je on upotrebljavao riječi, koje se je moglo tako razumijeti, no ne vjerujem, da on tako misli. Uzrok, zašto ja tako mislim, jest slijedeći: Nije moguće, da se politiku takove vrsti izvršuje na odgovarajući, potpuni i sigurni način, a da se Poljskoj ne povrate one pokrajine, koje je Njemačka istrgla za vrijeme diobe ili poslije ove i koje su sada u velikoj mjeri obitavane od Poljaka.

London, 28. (D. u.) Lord Balfour je u nastavku svog govora kazao, da je posve jasno, da Nijemac zauzima u pitanju Alzacije-Lorene posve drukčije stanovište nego li Francuz. Ali ne može si pretstavljati čovjeka, koji bi mogao da kaže, e nema pitanja Alzacije-Lorene. Što se tiče druge točke Wilsonovog mirovnog programa, izjavlja Balfour, da se u pitanju Holma vidi, kako ga grof Hertling shvaća. Što se Hertlingova spočitavanja tiče, da je Engleska bila glavna potpora politike ravnoteže i da je ovu politiku znala uvijek iskoristiti u svoje svrhe, kaže Balfour, da je baš ova politika omogućila Pruskoj, da si opet stecne neodvisnost i slobodu. Ali dok ne će pruski militarizam pripadati prošlosti, dok neće biti postignut ideal, za kojega se antanta bori, neće biti obraničkih sudova, koji će slabomu i jakomu u jednakoj mjeri jamčiti obezbjedjen život. Što se Turske tiče, kojoj bi se moralo povratiti Palestinu, Arabiju i Mezopotamiju, kaže Balfour, da ne bi Nijemci nikad vratili ove zemlje, da im uspije, osvojiti ih. Prodiranje u Rusiju, nastavlja govornik, uslijedilo je u ime poretka i humanitarnosti. Ali u tome se sastoji baš razlika izmedju politike Nijemaca na istoku i na zapadu, da se na istoku bore navodno u ime čovječanstva, dok im je na zapadu jedini cilj pljačkanje i pustošenje. U tom se sastoji baš čitava razlika izmedju Belgije i istočnih pokrajina. Čudi se, da može čovjek, kao grof Hertling, još danas tvrditi, e Njemačka vodi samo obrambeni rat. Krivo je mišljenje, da je pruski militarizam — politika jednog staleža, koji je osamljen, to je politika čitavog njemačkog intelektualnog svijeta, koja ide jedino za tim, da svakim sredstvom stecne Njemačkoj prevlast na svijetu, koja joj po njegovom mišljenju pripada. Dok ostaje Njemačka kod svog nastojanja, da podjarni sav civilizovan svijet, ne može biti govora o mirovnim pregovorima. Ali prije, no što će doći do pregovora, mora da Njemačka izjavi, koje će uvjete stavljati kod pregovaranja. Prije toga ne bi u opće imali pregovori smisla.

* Srpska skupština. Talijanski listovi javljaju, da je dne 26. veljače bila na Krfu otvorena srpska skupština. Predsjednik Nikolić i prvi podpredsjednik Lazarević su odstupili. Drugi je podpredsjednik Vrašnac držao otvorenstveni govor, pozdravivši u njemu srpsku vojsku i saveznike. Nato je skupština raspravljala o zakonskoj osnovi, koja se tiče anuliranja razvlaštenja i prodaje nepokretnina, kao što i prenosa hipoteka, provedenih sa strane neprijatelja za vrijeme zaposjednuća zemlje. Raspravljalo se je također o zakonskoj osnovi, tičući se potpora za pučanstvo zaposjednutih dijelova Srbije.

* Turski službeni izvještaj od 28. pr. mj. javlja, da su turske sigurnosne čete ušle u Ilov, istočno od Trapezunta, i u Kaškale, zapadno od Erzeruma.

* Clemenceau zadovoljan s frontom. „Venkov“ javlja: Francuski ministar-predsjednik Clemenceau vratio se sa svog dvodnevnog puta po belgijskoj i engleskoj fronti ponovno u Pariz. Ministar je predsjednik izjavio, da je pri pregledbi vojske junakačkih saveznika osjetio najživlje umirenje.

* Nastup Japana u Sibiriji? „Associated Press“ javlja, da je Japan predložio zajedničku vojničku akciju u Sibiriji sa svrhom, da se spasi velike vojničke zalihe u Vladivostoku i po raznim stanicama sibirske željeznice. Japan ne bi imao ništa protiv tome, da bi kod toga sudjelovale američanske ili koje druge čete antante. Službeni krugovi ne smatraju još predlog Japana posve prihvatljivim. Pregovaranja još traju. Radi se u glavnom o tome, da li će Japan sam nastupiti ili će uslijediti zajednička akcija.

* Protiv Židovima u Lavovu. Javljaju iz Beča, da je zast. grada Lavova, Breiter, bio kod unutrašnjeg ministra grofa Toggenburga i dugo razgovarao o letacima, proširenima u Lavovu sa nepoznate strane, u kojima se na nečuyeni način nežidovsko pučanstvo kuša huckati protiv Židovima. Zast. Breiter predložio je ministru, kako je nužno, da se ovo bezumno i zločinačko huckanje, koje čitav poljski narod osudjuje, u klici uguši, jer ima znakova, koji kažu, da su to priredili podmicieni provokateri. Ministar je obećao, da će odmah poduzeti nužne mjere.

* Saska i Litva. Obzirom na razmatranje u Dresdenu, o nekom užem savezu medju Saskom i Litvom, primjećuje „Leipziger neueste Nachrichten“, da će se sasko pučanstvo čuditi, kad čuje o takvim nacrtima. To da spominje na kabinetnu politiku 18. vijeka, koja je radi kraljeve krune i vojvodske časti vodila ratove i sklapala mir. Prema iskustvima, koje je baš Saska imala sa personalnom unijom izmedju saske vladalačke kuće i poljskog prijestolja, teško će saski narod razumijeti, kakve koristi vide mjerodavni krugovi u tome, ako saski princ postane

litvanskim vojvodom. Na svaki je način treba od-
vrati od takvih državnih tvorba i od gojenja
dinastičkih ideja, koje spadaju u prošlost.

* Povlašena vojnička plaće za momčad. U jučerašnjoj
sjednici obrambenog odsjeka zast. kuće saopćio je ministar
zemaljske obrane pl. Czapp, da pregovaranja, koja su se
ticala povišenja plaće momčadi, nijesu dovela do nikakvog
konačnog rezultata. Prema pregovaranjima, koja su se u
posljednje vrijeme vodila, imala bi se vojnička plaća za
momčad povisiti za 25 para na dan i na glavu. Ministar će
i u buduću posvetiti pažnju ovoj stvari, da se ovo prešno
pitanje povoljno riješi.

* Boljševička vlada napušta Petrograd? „Frankfurter
Zeitung“ javlja, da će boljševička vlada po svojoj prilici za-
pustiti Petrograd. „Lokalanzeiger“ opisuje golemu paniku i
nemir, koji vlada u Petrogradu. Položaj je veoma ozbiljan.

* Finska moli pomoć od Njemačke. Wolffov ured javlja:
Ovdjašnji finski opunomoćeni predali su službeni molbu
finske vlade na njemačku vladu za pomoć.

* Neovisnost Estonke. Kako javlja „Tägliche Rundschau“
izreklo se je revalsko gradsko zaustupstvo za neovisnost
Estonke, te je najvjestilo sastav privremene vlade. Istodobno
je bilo odlučeno, da ne smije nijedan Estonac sudjelovati u
rusko-njemačkom ratu.

* Pašićev kabinet ostupio. „Agence Havas“ javlja iz Krfa:
Kod izbora predsjednika skupštine dobio je vladini kandidat
Ojoka 54 glasa, a oporbeni kandidat 50 glasova. Radi ne-
znatne većine za vladinog kandidata, predao je Pašić ostavku
kabineta.

* Sa francuske fronte. Reuter javlja sa francuske fronte:
Proljeće se približuje, a s proljećem postaje vjerojatnost
njemačke ofenzive svaki dan veća. Iza francuskih i engleskih
je linija bilo ispunjeno zimsko doba sa metodičnim obram-
benim radnjama. Za nebrojeno je kilometara jaraka iskopano
i postavljeno žičanih zaprijetaka. Topništvo i municije nagomi-
lavno je u golemim količinama. Najbolja i najjača je obrana
izvršeno stanje francuskog topništva, koje je pripravljeno
boje negoli ikada na svaki napada.

* Njemački list u Kijevu. „Tempa“ javlja, da će 1. ožujka
izći u Kijevu prvi broj novog njemačkog lista.

* Japan. Reuterov ured javlja: Balfour je 28. veljače na
večer vijetio sa japanskim pokliskarom.

Političke vijesti.

Antanta i separatan mir s Austrijom.

„Venkov“ piše: U četvornom sporazumu po-
javije se u zadnje doba nastojanja oko otjecipjenja
Austrije od Njemačke. Očito je to bilo iz govora
američkih i engleskih državnika, ali isto tako i iz
novina talijanskih, koje su protestovale proti sličnim
pokušajima i dokazivale, da se rat mora dovršiti
pobjedom nad Austrijom. Sada pako javljaju iz
Curiha: „Echo de Paris“ piše: Pred nekoliko tje-
dana pokušao je general Smuts doći u dodir sa
bivšim austrijskim poslanikom u Londonu grofom
Mensdorffom u svrhu separatnog mira Engleske sa
Austro-Ugarskom. Grof je Mensdorff odgovorio
jasno, da Austro-Ugarska nema volje za takove
„extratoure“, te da odbija svako raspravljanje, koje
ne bi išlo za sveopćim mirom (dakle i s Njemačkom).
„Echo de Paris“ označuje, da je taj slučaj očito
razlovoljio Talijane i Rumunje proti Engleskoj. Ge-
neral je Smuts navodno nudjao Austro-Ugarskoj
dalekosežne koncesije glede Poljske. Prema tome,
prilpomnije „Venkov“, sigurno ne će doći do ne-
kakvog separatnog mira s Austrijom.

Događaji u Belgiji.

„N. Z. Zeitung“ javlja iz Haaga: Aktivistički
je pokret u Bruselju i Antverpenu doveo već do
krvavih sukoba između flamskih patrijota i aktivista.
Prema izvješćima, koja stigoše, bijaše na svim
stranama mrtvih i ranjenih. Istodobno odigrala se
u Bruselju druga jedna upadica sa teškim poslje-
dicama. Državni se je odvjetnik nalme na bruseljs-
skom prizivnom sudištu našao ponukanim, da uapri-
dva aktivistička agitatora, jer su ovi nastojali oko
otjecipjenja flamskih područja od kraljevine Bel-
gije. Okupaciona je vlast posredovala, i prisilila,
da se ispusti uapšenike, a na to je prizivno sudište
protestovalo. Taj je protest pobudio nov oštar po-
stupak njemačkih oblasti. Tri predsjednika komore
sudišta bijahu uapšena i odpremljena u Njemačku.
Na to je odgovorio najviši bruseljski sudbeni i
kasacijski davor izjavom solidarnosti sveukupnog
sudskog stališa; žestokim protestom proti silovanju
sudbene vlasti po neprijatelju, koji prema ustano-
vama haškog ugovora nema nikakva prava, da
naredjuje belgijskim sucima. Kasacijski dvor uskra-
ćuje vršiti svoju sudbenu vlast, dok ne budu is-
pušteni uapšeni članovi prizivnog sudišta. Pošto
se ne može smatrati, da će Nijemci na to pristati,
ne ostaje ništa drugoga, do li da se nadoknadi
redovito djelovanje sudišta u Belgiji iznimičnim i
ratnim sudištima, ali za ove bi pak nedostajalo
osoblja. Tako nije Nijemcima doneo željkovane
praktične koristi po njima umjetno izazvani i po-
dijeljivanjem unosnih služaba, crkvenih dobara i
sinekura njihovim vodjama, potpirivani aktivistički
pokret, nego je nasuprot doneo samo vrstu nepri-
lika, koje bi se bile mogle uz nešto političke mu-
drosti lako spriječiti. Razumljivo je, da je flamski
narod glede aktivističkog pokreta, koji se širi, iz-
gubio ustrpljivost. Pregršt agitatora s imenima, koja
bijahu prije rata posve nepoznata, igra se sada kao
na jedino ovlaštene zastupnike flamskoga naroda.
Putem aklamacija daju si prenositi na takozvanim
pučkim skupštinama mandate. Za čim otvoreno
nastaje, jest uništenje belgijskog kraljevstva i osno-
vanje flamske države, koja bi se imala postaviti
pod njemačku zaštitu. Hoće da pomognu ostvariti
svenjemački program velikog admirala Tirpitz i

stvoriti gotovu činjenicu, koja ima da preteče mi-
rovni ugovor. I ako razumijemo, piše „Neue Zürcher
Zeitung“, ogorčenje flamskoga naroda, ipak bismo
moralni da flamskomu narodu u njegovom vlastitom
interesu preporučimo sačuvanje mira, jer je nekakav
flamski ustanak bezmoćan proti njemačkoj vojničkoj
vlasti. Ta aktivistički pokret može samo tako dugo
izdržati, dok stoje iza njega njemačke bajunete.

Hertling pozivlje na mirovnu konferenciju.

„Narodni listy“ pišu: Govor je Hertlingov na
skupštini njemačkog rajhstaga bio neizravan poziv na
mirovnu konferenciju odgovornih zastupnika ratujućih
država. Njemački je kancelar nalme pokazao otvoreno
pristajanje uz slični predlog engleskog liberalnog za-
stupnika Runcimana. Grof je Hertling dapače pro-
glasio, da se o općenitom miru može raspravljati
na osnovama, koje su formulovalane u četirima tač-
kama Wilsonova govora od 11. veljače. Ta izjava
mogla bi biti, piše češki list, važan korak k opće-
njtome miru. Samo da je grof Hertling znatno
oslabio te izreke nejasnim uvjetima, ili zap. tenim
riječima o Wilsonovim osnovama o općenitom miru.
Proglasio je doduše, da Njemačka ne misli na anek-
siju Belgije; ali je međjutim istaknuo, da ostaje pri
zahtjevu o jamstvima, kako ta zemlja ne bi bila
„ognjištem neprijateljskih maknacija“. Sugrađuje u
čljevini sa svim četirima uvjetima predsjednika Wil-
sona, „koji bi međjutim morali biti priznati po svim
državama i narodima“. Među ostalim grof je Hert-
ling rekao: „Mi će se neprijatelji odlučiti, da učine
mir, ili će krv pasti na njihovu glavu“. (Upućujemo,
da je drugi i važniji dio tog članka konfisciran.
Op. ur.)

Domaće vijesti.

† Leopold Dudek, otac urednika i izdavača
„Polaer Tagblatta“, gosp. Hugo Dudek-a, preminuo
je dne 25. pr. mjeseca u Olomucu. Našemu ured-
niškom drugu iskreno saudečće!

Zbog privremene obustave nekih vlakova do-
zvoljena je predaja samo nužnih omota sa kvasom,
novčanih pošaljaka i omota za bojni poštu od po-
prilici za vrijeme od osam dana.

Za Jugoslaviju. Narod u Istri čeka na riječ svojih vo-
dećih ljudi. Čeka prvoborce za jugoslavensku ideju. Do sada
su sakupljali ljudi gotovo svuda na svoju intelektualnu potpisu
za jugoslavensku deklaraciju. Narod je prozet osvjedočenjem,
da se mora raditi, a pošto ne može da bez vodstva radi,
traži način i oblik da bi se afirmirao. Potpis, koji su do sad
bili sakupljeni za Jugoslaviju, dokazuju na najbolji način, da
imade u našem istarskom narodu ozbiljna volja za politički
rad. Radi toga je skrajno vrijeme, da se i naša inteligencija
lati posla i to ozbiljno i odvažno, kako to zahtjeva važnost
i zamašaj trenutka. Vrijeme, skupacjeno vrijeme, prolazi, a za
našu zgradu nijesu još ni položeni temelji. Bez obzira na
osobnu pogibelj moraju naši ljudi započeti neustrašivo radom.
Bilo je već dosta riječi i govora, dosta oduševljenja, dosta
članaka. Ne bi bilo na odmet, kad bi se manje govorilo i
više radilo, manje pisalo i mozgalo, a više stvaralo. Pošto je
većina naših izobraznih i školovanih ljudi u vojništvu, sveta
je dužnost za sve one, koji su se spasili od nemile sudbine,
da stupe iz svoje rezerve, te da se stave na čelo narodnom
pokretu. Tko poznaje raspoloženje naroda, znada, da će mu
svaki rad biti obilno uspješna, da će svaki prorok naći mnogo
sljodbenika i da će narodna stvar lako oduševiti i najšire
masse naroda. Neka se ustanovi u središtu Istre, u Pazinu,
središnji akcijni odbor za Jugoslaviju, a neka imade u svakom
selu, i u nemanjen, svoje povjerenike, koji će proširiti taj
rad i u zadnji kutić naše Istre. Prilike, da se pomogne patri-
otičkom narodu, imade mnogo i mnogo, samo nema moguć-
niškom narodu, imade mnogo i mnogo, samo nema moguć-
nosti, da se pravodobno i bez zapreka obavijesti naše na-
rodne zastupnike u Beču, koji su doduše uvijek spremni na
intervenciju, ali koji ne mogu da rade istodobno u domovini
i u parlamentu. To bi bilo samo jedan mali dio rada, ali
od velike važnosti, pošto bi time bila uspostavljena ispravna
sveza sa našim zastupnicima, kojima bi bila dana mogućnost,
da prate i kontrolišu sve, što se u Istri događa. Mnogo
toga, što se je desilo, dalo se je spriječiti, da je već prije
postojala takva organizacija. Nadajmo se, da će ove riječi
naći odziva kod svih dobrih i narodnih ljudi, te da će ovi
doskora ujediniti svoje sile za zajednički rad.

Prodaja riba. U slučaju, da prispije riba, prodavat će
se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata
počevši od broja 8601.

Dnevne vijesti.

Jugoslavenska skupština u Zadru. „Nar. List“
doznaje, da će u nedjelju, dne 3. ožujka, biti u
Zadru skupština, koju će sazvati narodni zastupnici.
Skupština će zauzeti stanovište naprama akciji Jugo-
slavenskog kluba u Beču za ujedinjenje Hrvata,
Srba i Slovenaca.

U Hrvatskoj na prehrani preko 6600 djece.
Dosad je smješteno u Hrvatskoj 3759 katoličke
djece, 1909 pravoslavne djece, a osim toga 120
muslimanske djece u internatu u Vinkovcima, te
239 pravoslavne djece u Bačkoj i Banatu, dakle
ukupno 6600 djece. Još imade mjesta za 1517 ka-
toličke djece i 1551 pravoslavne djetete, ukupno
3068 djece. Osim toga imade još nekoliko hiljada
mjesta u Bačkoj i Banatu.

Banovinski listovi zaplijenjeni u Boki Kotor-
skoj. „Hrvatskoj Državi“ javljaju iz Kotora: Počam
od mjeseca veljače zabranjeno je svako raspača-
vanje banovinskih listova. Oblast budno pazi, da
ne prodje u javnost nijedna novina. No obast se
nije ograničila samo na puku zabranu, već je na
pošti i po trgovinama plijenila sve primjerke.

Stavka poštovnih postiljona u Pragu. Kako
javljaju češki listovi stavkaju u Pragu poštovni po-
stiljoni, te zahtijevaju povišicu plaće poprečno 40
do 70 kruna mjesečno. Poštovni je promet, osobito
onaj s pakitama, radi toga prilično zapriječen.

Za obnovu Istre. Dne 14. i 15. sastali su se gorički
„župani“ na sastanak, na kojem su se bavili sa pitanjem
obnove Goričke. Prihvaćena je bila resolucija, koja sadržaje
neophodno potreban rad za uspostavu od rata upustošene
zemlje. I mi u južnoj Istri osjetili smo rat u neposrednoj
blizini; imade i kod nas mnogo opljačkanih sela, imade
uništenih vinograda, samo nema kod nas odbora i ljudi, koji
bi se zauzeli za obnovu Istre, kako se gorički Slovenci
zauzimaju za uspostavu Goričke.

Mali oglasnik

Kupio bi se
šivaci stroj. — Adresu pri-
javiti na upravu lista.

Štitite svoje vinograde, voćnjake
i svekoliko bilje od naših ličica,
gusjenice i ostalih zarednika uštr-
cavanjem sa pojačanom kalifornijs-
kom čorbom ANTI-FUNGIN. Ra-
dikalno pouzdano djelovanje, bez
oštedivanja biljke, vrlo štedljivo, u
inozemstvu već više godina sa iz-
vanrednim uspjehom iskazano. —
Cijena: 1 litar K 12.— (dostavno
za 50 litara). Originalne posude po
3 i pol litara K 32.—. Razniliče
pouzdajem ili novce unaprijed:
M. JUNNER, Zagreb 10. Petrinjs-
ka ulica 3. — Poštani prospekti
i uputa besplatno.

Velik izbor
listovnog papira
u mapama i kutijama
preporuča
Papirnjica J. KRMPOTIĆ - Pula.

Oglasujte
u „Hrvatskom Listu“!

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Sa sudbinom
pomiren.

Igrokaz u 4 čina.

Pačetak: 2:30, 3:55, 5:15, i 6:35.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h

Ući se može kod svake ulke.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo
promijeniti raspored.

Politeama Ciscutti

Subota 2. ožujka
Kinetografske predstave sa
ovim programom:

NOVI ŽIVOT

Fantastičko-historička društ-
vena silka u 5 čina po isto-
imenoj igri od Herma pl. Skoda.
U glavnoj ulozi Frid. Feher,
Lili Breda.

Pačetak: 3:30, 5 i 6:30.

Ulazne cijene za ovaj film:
ulaznica za prizemlje i lože
K 1.—, lože K 2.—, balkonjač
K 3.—, galerija K 4.—.

Samo za odrasle! Samo za Pulu!
Salonski orkestar.

Srećke 4. razreda
9. razred. Iutrije

mogu se dignuti do 11. o. mj. kod poslovnice
razredne Iutrije Jos. Krmpotić u Puli.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

registrirana zadruga na ograničeno jamčenje
ulica Carrara br. 4, vlastita kuća
„Narodni Dom“.

Podružnica u Pazinu.

Prima uloške na štednju, te ih ukamačuje sa
4% kamata

Eskomptira mjenice uz najpovoljnije uvjete
i daje zajmove na nepokretnine.

Uredovni satovi: od 9—12 prije pod.
i od 4—6 popodne.

Od 1. ožujka dalje bit će skladište ratne
mornarice otvoreno strankama prije podne
od 7—11 a poslije podne od 2 i po do 6.

Važno! **Važno!**

Zamjena ratnih zajmova

ratno-zajmovne-osjegur. police

Važno! Svaki vlasnik VII. ratnog
zajma i prijašnjih omlješa, lako svoje po-
pisivanje besplatno bez ikakve pare goto-
vine i (do K 5000) odmah skoro podvostručiti.

Primjer: Proti uloženoj ratnog zajma
sa n. pr. nom. K 2.700— lako dobije svak
bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu,
ratno-zajmovno-osjeguravajuću policu za po
prilici nom. K 5.000—

Pojašnjenja daje: Osjeguravajući odio
c. kr. aust. vojničke zaklade za udovice i
siročad u Puli, trg Custozza br. 45, I. kat,
Jadranska banka, Podružnica Anglo-austro
banke, Podružnica Kreditnog zavoda, Pod-
ružnica Depositne banke, Podružnica živno-
stenske banke u Trstu i Kreditno i eskomptno
društvo u Puli.

Važno! **Važno!**